

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๓๙ คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอ ดังต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากร

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย

๔.๕ แนวทางในการสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย

๔.๖ ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย โดยวิธีวิจัยแบบผสมผสาน

๔.๗ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากร

การศึกษาข้อมูลทั่วไปปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัย ของ บุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ตำแหน่ง รายได้ ผลการ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของบุคลากร มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ จำนวน และค่าร้อยละของบุคลากร (n = ๑๓๙)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	๑๓๐	๙๓.๕
หญิง	๙	๖.๕
รวม	๑๓๙	๑๐๐.๐๐
อายุ		
ไม่เกิน ๓๐ ปี	๙	๖.๕
อายุ ๓๑ – ๔๐ ปี	๓๘	๒๗.๓
อายุ ๔๑ – ๕๐ ปี	๔๓	๓๐.๙
มากกว่า ๕๐ ปี	๔๙	๓๕.๓
รวม	๑๓๙	๑๐๐.๐๐
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๘๗	๖๒.๖
ปริญญาตรีขึ้นไป	๕๒	๓๗.๔
รวม	๑๓๙	๑๐๐.๐๐
ระยะเวลาปฏิบัติงาน		
ต่ำกว่า ๑๐ ปี	๒๕	๑๘.๐
๑๐ -๒๐ ปี	๕๓	๓๘.๑
๒๑ – ๓๐ ปี	๓๙	๒๘.๑
๓๐ ปี ขึ้นไป	๒๒	๑๕.๘
รวม	๑๓๙	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๔.๑ จำนวน และค่าร้อยละของบุคลากร (ต่อ) (n = ๑๓๙)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
นายตรวจทางขึ้นไป	๑๗	๑๒.๒
อื่นๆ (ลูกจ้างเฉพาะงาน, ช่างฝีมือ)	๑๒๒	๘๗.๘
รวม	๑๓๙	๑๐๐.๐๐
รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๕๔	๓๘.๙
รายได้ ๑๐,๐๐๑ – ๓๐,๐๐๐ บาท	๖๙	๔๙.๖
รายได้ ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๑๖	๑๑.๕
รวม	๑๓๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน ๑๓๐ คนคิดเป็นร้อยละ ๙๓.๕ และเป็นหญิงจำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๕

อายุของบุคลากร ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า ๕๐ ปี จำนวน ๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๓ รองลงมามีอายุระหว่าง ๔๑ – ๕๐ ปี จำนวน ๔๓ คนคิดเป็นร้อยละ ๓๐.๙ และมีอายุไม่เกิน ๓๐ ปี มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๕

ระดับการศึกษาของบุคลากร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๖ และระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๔

ระยะเวลาการปฏิบัติงานของบุคลากร ส่วนใหญ่มีระยะเวลา ๑๐ - ๒๐ ปี จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๑ รองลงมามีระยะเวลา ๒๑ – ๓๐ ปี จำนวน ๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๑ และมากกว่า ๓๐ ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๘

ตำแหน่งของบุคลากร ส่วนใหญ่มีตำแหน่งอื่นๆ (ลูกจ้างเฉพาะงาน, ช่างฝีมือ) จำนวน ๑๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๘ และตำแหน่งนายตรวจทางขึ้นไป จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒

รายได้ของบุคลากร ส่วนใหญ่มีรายได้ ๑๐,๐๐๑ – ๓๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๖ รองลงมาคือ น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๙ และ ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้แก่ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ ด้านวิมังสา แสดงด้วยค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ ๔.๒ – ๔.๗

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย โดยค่าเฉลี่ยรวม (n = ๑๓๙)

ข้อ	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย	ระดับประสิทธิภาพ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D	
๑.	ด้านฉันทะ	๔.๑๑	๐.๕๗๔	มาก
๒.	ด้านวิริยะ	๔.๑๗	๐.๕๗๒	มาก
๓.	ด้านจิตตะ	๔.๑๖	๐.๕๔๔	มาก
๔.	ด้านวิมังสา	๓.๙๑	๐.๖๒๑	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		๔.๐๙	๐.๕๐๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่าบุคลากรมีระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทยในค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๙, S.D = ๐.๕๐๕$) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปางด้านวิริยะ อยู่ในลำดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๑๗, S.D = ๐.๕๗๒$) รองลงมาคือด้านจิตตะ ($\bar{X} = ๔.๑๖, S.D = ๐.๕๔๔$) ส่วนด้านวิมังสาอยู่ในลำดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = ๓.๙๑, S.D = ๐.๖๒๑$)

ตารางที่ ๔.๓ แสดงระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากร
กองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย
ในด้านฉันทะ (n= ๑๓๙)

ข้อ	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตาม หลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากร ด้านฉันทะ	ระดับประสิทธิภาพ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D	
๑.	ท่านพอใจในตำแหน่ง หน้าที่ในปัจจุบัน	๓.๘๖	๑.๐๐๑	มาก
๒.	ท่านปรารถนาจะปฏิบัติงานให้บรรลุผล สำเร็จ	๔.๒๒	๐.๖๗๘	มาก
๓.	ท่านเต็มใจปฏิบัติงานหรือภารกิจที่ ได้รับมอบหมาย	๔.๒๘	๐.๗๓๓	มาก
๔.	ท่านพอใจที่จะเพิ่มพูน พัฒนาคุณภาพ ของงานที่ปฏิบัติ	๔.๑๕	๐.๗๑๑	มาก
๕.	ท่านเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบของ การรถไฟ และประพฤติตนให้เป็น ตัวอย่างที่ดีในหน่วยงาน	๔.๒๗	๐.๗๖๙	มาก
๖.	ท่านพอใจในเพื่อนร่วมงาน และ หัวหน้างาน	๓.๙๗	๐.๘๖๘	มาก
๗.	ท่านพร้อมรับคำแนะนำ หรือคำติชม เกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบ	๔.๐๖	๐.๘๓๒	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		๔.๑๑	๐.๕๗๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่าบุคลากรมีระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท
ธรรมของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟ
แห่งประเทศไทย ด้านฉันทะ ในค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๑๑, S.D=๐.๕๗๔) และเมื่อ
พิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ในข้อที่ว่าท่านเต็มใจปฏิบัติงานหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายอยู่ในลำดับ
มากที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๒๘, S.D=๐.๗๓๓) รองลงมาคือท่านเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบของการรถไฟ
และประพฤติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีในหน่วยงาน ($\bar{X}$ = ๔.๒๗, S.D=๐.๗๖๙) ส่วนท่านพอใจใน
ตำแหน่ง หน้าที่ในปัจจุบันอยู่ในค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = ๓.๘๖, S.D=๑.๐๐๑)

ตารางที่ ๔.๔ แสดงระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากร
กองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย
ในด้านวิริยะ (n= ๑๓๙)

ข้อ	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตาม หลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากร ด้านวิริยะ	ระดับประสิทธิภาพ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D	
๑.	ท่านมีความขยันและตั้งใจในการ ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ	๔.๒๔	๐.๗๐๘	มาก
๒.	ท่านมีความมุมานะ อุตสาหะพากเพียร ในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ แม้ต้องเจอ กับอุปสรรค หรือความยากลำบาก	๔.๑๔	๐.๗๗๖	มาก
๓.	ท่านคิดและบอกตนเองเสมอว่าต้อง ปฏิบัติงานให้สำเร็จ	๔.๒๗	๐.๖๙๐	มาก
๔.	ท่านปฏิบัติงานด้วยจิตใจที่แน่วแน่ มั่นคง ในเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ ของงาน	๔.๑๙	๐.๖๙๗	มาก
๕.	ท่านหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ	๔.๐๕	๐.๗๒๖	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		๔.๑๗	๐.๕๗๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่าบุคลากรมีระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท
ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟ
แห่งประเทศไทย ด้านวิริยะ ในค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๑๗, S.D=๐.๕๗๒) และเมื่อ
พิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ในข้อที่ว่าท่านคิดและบอกตนเองเสมอว่าต้องปฏิบัติงานให้สำเร็จ อยู่ใน
ลำดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๒๗, S.D=๐.๖๙๐) รองลงมาคือท่านมีความขยันและตั้งใจในการปฏิบัติงาน
อย่างเต็มความสามารถ ($\bar{X}$ = ๔.๒๔, S.D=๐.๗๐๘) ส่วนท่านหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อใช้ใน
การปฏิบัติงานอยู่เสมออยู่ในค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๐๕, S.D=๐.๗๒๖)

ตารางที่ ๔.๕ แสดงระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากร
กองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย
ในด้านจิตตะ (n= ๑๓๙)

ข้อ	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตาม หลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากร ด้านจิตตะ	ระดับประสิทธิภาพ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D	
๑.	ท่านเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานใน หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	๔.๓๐	๐.๗๕๘	มาก
๒.	ท่านถือว่าความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ เป็นสิ่งจำเป็น	๔.๓๑	๐.๗๖๐	มาก
๓.	ท่านตรวจตราดูความเรียบร้อยของงาน ที่ทำอยู่เสมอ	๔.๑๑	๐.๖๙๙	มาก
๔.	ท่านมาทำงานตรงต่อเวลา	๔.๐๗	๐.๗๕๘	มาก
๕.	ท่านสามารถปฏิบัติงานให้เสร็จภายใน เวลาที่กำหนด	๔.๐๖	๐.๗๒๔	มาก
๖.	ท่านเต็มใจที่จะทำงานล่วงเวลา หากมี งานค้างค้ำ หรืองานเร่งด่วนที่ต้องทำ	๔.๑๘	๐.๗๑๕	มาก
๗.	ท่านใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ อย่าง ประหยัดคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด	๔.๑๑	๐.๗๓๙	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		๔.๑๖	๐.๕๔๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่าบุคลากรมีระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท
ธรรมของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟ
แห่งประเทศไทย ด้านจิตตะ ในค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๑๖, S.D = ๐.๕๔๔)
และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ในข้อที่ว่าท่านถือว่าความรับผิดชอบต่อนหน้าที่เป็นสิ่งจำเป็น
อยู่ในลำดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๓๑, S.D = ๐.๗๖๐) รองลงมาคือท่านเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่

ที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.30$, $S.D = 0.758$) ส่วนท่านสามารถปฏิบัติงานให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดอยู่ในค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.06$, $S.D = 0.724$)

ตารางที่ ๔.๖ แสดงระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในด้านวิมังสา (n= ๑๓๙)

ข้อ	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรด้านวิมังสา	ระดับประสิทธิภาพ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D	
๑.	ท่านหมั่นตรวจสอบ ค้นหาข้อบกพร่องหรืออุปสรรคขัดข้องในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ	๓.๙๗	๐.๗๒๒	มาก
๒.	เมื่อพบข้อบกพร่องหรือผิดวัตถุประสงค์ ท่านรีบจัดการแก้ไข และปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้ตรงตามวัตถุประสงค์	๔.๐๓	๐.๗๖๑	มาก
๓.	ท่านคิดค้นหากลยุทธ์ หรือเทคนิควิธีใหม่ๆ เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ	๓.๘๖	๐.๗๗๖	มาก
๔.	ท่านมีการวางแผนล่วงหน้าในการปฏิบัติงาน	๓.๘๗	๐.๘๑๕	มาก
๕.	ท่านมีการประเมินตนเองในการปฏิบัติงาน	๓.๘๓	๐.๘๑๓	มาก
๖.	ท่านมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์และพัฒนางานอยู่เสมอ	๓.๙๑	๐.๘๐๗	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		๓.๙๑	๐.๖๒๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่าบุคลากรมีระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ด้านวิมังสา ในค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51, S.D = 0.621$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ในข้อที่ว่าเมื่อพบข้อบกพร่องหรือผิดวัตถุประสงค์ ท่านรีบจัดการแก้ไข และปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้ตรงตามวัตถุประสงค์ อยู่ในลำดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.03, S.D = 0.761$) รองลงมาคือ ท่านหมั่นตรวจสอบ ค้นหาข้อบกพร่องหรืออุปสรรคขัดข้องในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.57, S.D = 0.722$) ส่วนท่านมีการประเมินตนเองในการปฏิบัติงานอยู่ในค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.43, S.D = 0.813$)

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ตำแหน่ง รายได้ แสดงด้วยค่าการทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square test)

สมมติฐานที่ ๑ เพศมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง

ตารางที่ ๔.๗ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยสถิติไค-สแควร์ (χ^2)

(n = ๑๓๙)

การปฏิบัติงานตามหลัก อิทธิบาทธรรม	เพศ				รวม	
	ชาย		หญิง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาก	๑๐๓	๗๔.๑	๗	๕.๐	๑๑๐	๗๙.๑
ปานกลาง	๒๗	๑๙.๔	๒	๑.๕	๒๙	๒๐.๙
น้อย	๐	๐.๐	๐	๐.๐	๐	๐
รวม	๑๓๐	๙๓.๕	๙	๕.๕	๑๓๙	๑๐๐.๐

$$\text{Chi-square } (\chi^2) = ๐.๐๑๑ \text{ df} = ๑ \text{ Significant} = ๐.๙๑๗$$

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ร้อยละ ๗๔.๑ ของเพศชาย มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ในระดับมาก ในขณะที่เพศหญิง มีประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ร้อยละ ๕.๐

เมื่อทำการทดสอบ เพศ ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ด้วยค่าการทดสอบไคสแควร์ (χ^2) ได้ค่าเท่ากับ ๐.๐๑๑ และค่า Significant = ๐.๙๑๗ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าตัวแปรทั้งสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๒ อายุมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง

ตารางที่ ๔.๘ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง

ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย จำแนกตามอายุของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ด้วยสถิติ ไค-สแควร์ (χ^2)

(n= ๑๓๙)

ประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานตามหลัก อิทธิบาทธรรม	อายุ								รวม	
	ไม่เกิน ๓๐ ปี		๓๑-๔๐ ปี		๔๑-๕๐ ปี		๕๐ ปีขึ้นไป			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาก	๗	๕.๐	๓๒	๒๓.๐	๓๐	๒๑.๖	๔๑	๒๙.๕	๑๑๐	๗๙.๑
ปานกลาง	๒	๑.๔	๖	๔.๓	๑๓	๙.๔	๘	๕.๘	๒๙	๒๐.๙
น้อย	๐	๐.๐	๐	๐.๐	๐	๐	๐	๐.๐	๐	๐.๐
รวม	๙	๖.๔	๓๘	๒๗.๓	๔๓	๓๑.๐	๔๙	๓๕.๓	๑๓๙	๑๐๐.๐

Chi-square (χ^2) = ๓.๕๐๐ df = ๓ Significant = ๐.๓๒๑

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ในระดับมาก ร้อยละ ๒๙.๕ ของบุคลากรที่มีอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือระดับอายุ ๔๑-๕๐ ปี ร้อยละ ๒๑.๖ และน้อยที่สุดมีอายุไม่เกิน ๓๐ ปี ร้อยละ ๕.๐

เมื่อทำการทดสอบ อายุ ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ด้วยค่าการทดสอบไคสแควร์ (χ^2) ได้ค่าเท่ากับ ๓.๕๐๐ และค่า Significant = ๐.๓๒๑ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ตัวแปรทั้งสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๓ ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง

ตารางที่ ๔.๙ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย จำแนกตามอายุของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ด้วยสถิติ ไค-สแควร์ (χ^2)

(n = ๑๓๙)

ประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานตามหลัก อิทธิบาทธรรม	ระดับการศึกษา				รวม	
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรีขึ้นไป			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาก	๖๙	๔๙.๖	๔๑	๒๙.๕	๑๑๐	๗๙.๑
ปานกลาง	๑๘	๑๓.๐	๑๑	๗.๙	๒๙	๒๐.๙
น้อย	๐	๐.๐	๐	๐.๐	๐	๐.๐
รวม	๘๗	๖๒.๖	๕๒	๓๗.๔	๑๓๙	๑๐๐.๐

$$\text{Chi-square } (\chi^2) = ๐.๐๐๔ \quad \text{df} = ๑ \quad \text{Significant} = ๐.๙๔๘$$

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ในระดับมาก ร้อยละ ๔๙.๖ ของบุคลากรที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ในระดับมาก และการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ ๒๙.๕

เมื่อทำการทดสอบ ระดับการศึกษา ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ด้วยค่าการทดสอบไคสแควร์ (χ^2) ได้ค่าเท่ากับ ๐.๐๐๔ และค่า Significant = ๐.๙๔๘ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรทั้งสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๔ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากร
กองบำรุงทางเขตลำปาง

ตารางที่ ๔.๑๐ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุง
ทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย จำแนกตามอายุของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ด้วยสถิติ
ไค-สแควร์ (χ^2) (n= ๑๓๙)

ประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานตามหลัก อิทธิบาทธรรม	ระยะเวลาการปฏิบัติงาน								รวม	
	ต่ำกว่า ๑๐ ปี		๑๐-๒๐ปี		๒๑-๓๐ปี		๓๐ ปีขึ้นไป			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาก	๒๒	๑๕.๘	๔๐	๒๘.๘	๒๘	๒๐.๑	๒๐	๑๔.๔	๑๑๐	๗๙.๑
ปานกลาง	๓	๒.๒	๑๓	๙.๔	๑๑	๗.๙	๒	๑.๔	๒๙	๒๐.๙
น้อย	๐	๐.๐	๐	๐.๐	๐	๐.๐	๐	๐.๐	๐	๐.๐
รวม	๒๕	๑๘.๐	๕๓	๓๘.๒	๓๙	๒๘.๐	๒๒	๑๕.๘	๑๓๙	๑๐๐.๐

Chi-square (χ^2) = ๔.๗๔๑ df = ๓ Significant = ๐.๑๙๒

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ในระดับมาก ร้อยละ ๒๙.๕ ของบุคลากรที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน ๑๐-๒๐ ปี มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือระยะเวลาการปฏิบัติงาน ๒๑-๓๐ ปี ร้อยละ ๒๐.๑ และน้อยที่สุดมีระยะเวลาการปฏิบัติงาน ๓๐ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๑๔.๔

เมื่อทำการทดสอบ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ด้วยค่าการทดสอบไคสแควร์ (χ^2) ได้ค่าเท่ากับ ๔.๗๔๑ และค่า Significant = ๐.๑๙๒ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ตัวแปรทั้งสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๑ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่าง

โยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย จำแนกตามอายุของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง
ด้วยสถิติ ไค-สแควร์ (χ^2) (n = ๑๓๙)

ประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานตามหลัก อิทธิบาทธรรม	ตำแหน่ง				รวม	
	นายตรวจทาง ขึ้นไป		อื่นๆ (ลูกจ้างเฉพาะงาน, ช่างฝีมือ)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาก	๑๖	๑๑.๕	๙๔	๖๗.๖	๑๑๐	๗๙.๑
ปานกลาง	๑	๐.๗	๒๘	๒๐.๒	๒๙	๒๐.๙
น้อย	๐	๐.๐	๐	๐.๐	๐	๐.๐
รวม	๑๗	๑๒.๒	๑๒๒	๘๗.๘	๑๓๙	๑๐๐.๐

Chi-square (χ^2) = ๒.๖๓๓ df = ๑ Significant = ๐.๑๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ในระดับมาก ร้อยละ ๖๗.๖ ของบุคลากรที่มีตำแหน่งอื่นๆ (ลูกจ้างเฉพาะงาน, ช่างฝีมือ) มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท ในระดับมาก และตำแหน่งนายตรวจทางขึ้นไป มีเพียงร้อยละ ๑๑.๕

เมื่อทำการทดสอบ ตำแหน่ง ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง มีความสัมพันธ์ กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ด้วยค่าการทดสอบไคสแควร์ (χ^2) ได้ค่าเท่ากับ ๒.๖๓๓ และค่า Significant = ๐.๑๐๕ ดังนั้นจึง สรุปได้ว่า ตัวแปรทั้งสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๒ รายได้ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง

ตารางที่ ๔.๑๒ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย จำแนกตามอายุของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ด้วยสถิติ ไค-สแควร์ (χ^2) (n= ๑๓๙)

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม	รายได้ต่อเดือน (บาท)						รวม	
	น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐		๑๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐		๓๐,๐๐๑ ขึ้นไป			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาก	๔๑	๒๙.๕	๕๔	๓๘.๘	๑๕	๑๐.๘	๑๑๐	๗๙.๑
ปานกลาง	๑๓	๙.๔	๑๕	๑๐.๘	๑	๐.๗	๒๙	๒๐.๙
น้อย	๐	๐.๐	๐	๐.๐	๐	๐.๐	๐	๐.๐
รวม	๕๔	๓๘.๙	๖๙	๔๙.๖	๑๖	๑๑.๕	๑๓๙	๑๐๐.๐

Chi-square (χ^2) = ๒.๔๓๙df = ๒Significant = ๐.๒๙๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่าการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ในระดับมาก ร้อยละ ๓๘.๘ของบุคลากรที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาทร้อยละ ๒๙.๕ และน้อยที่สุดมีรายได้ต่อเดือน ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป ร้อยละ ๑๐.๘

เมื่อทำการทดสอบรายได้ ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ด้วยค่าการทดสอบไคสแควร์ (χ^2) ได้ค่าเท่ากับ ๒.๔๓๙ และค่า Significant = ๐.๒๙๕ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าตัวแปรทั้งสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๓ ตารางสรุปสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐาน ที่	ตัวแปร ต้น	ตัวแปรตาม	(χ^2)	Sig.	ผลการ ทดสอบ
๑	เพศ	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม	๐.๐๑๑	๐.๙๑๗	ปฏิเสธ
๒	อายุ	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม	๓.๕๐๐	๐.๓๒๑	ปฏิเสธ
๓	ระดับการศึกษา	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม	๐.๐๐๔	๐.๙๔๘	ปฏิเสธ
๔	ระยะเวลาการปฏิบัติงาน	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม	๔.๗๔๑	๐.๑๙๒	ปฏิเสธ
๕	ตำแหน่ง	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม	๒.๖๓๓	๐.๑๐๕	ปฏิเสธ
๖	รายได้ต่อเดือน	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม	๒.๔๓๙	๐.๒๙๕	ปฏิเสธ

จากตารางที่ ๔.๑๓ ผลการทดสอบสมมติฐานจำนวน ๖ สมมติฐาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง จึงปฏิเสธสมมติฐาน

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย

๔.๔.๑ ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในด้านฉันทะ

จากคำถามปลายเปิดของแบบสอบถามบุคลากรส่วนมากระบุปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในด้านฉันทะตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๔ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในด้านฉันทะ

ลำดับ	ปัญหา/อุปสรรค	ความถี่
๑	ปัญหาผู้ปฏิบัติงานมีจำนวนน้อย ทำให้การทำงานเหนื่อยยากมากยิ่งขึ้น	๗
๒	ปัญหาการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ที่ดีในการทำงาน	๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่าบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปางมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในด้านฉันทะ คือปัญหาผู้ปฏิบัติงานมีจำนวนน้อย ทำให้การทำงานเหนื่อยยากมากยิ่งขึ้นมากที่สุด ๗ คน และปัญหาการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ที่ดีในการทำงาน มีจำนวน ๕ คน

ตารางที่ ๔.๑๕ ความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในด้านฉันทะ

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
-------	------------	---------

๑	ควรเพิ่มจำนวนคนงานให้มากยิ่งขึ้น	๗
๒	ควรจัดหาอุปกรณ์การทำงานที่มีคุณภาพ	๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่าบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปางมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในด้านฉันทะ คือควรเพิ่มจำนวนคนงานให้มากยิ่งขึ้น มากที่สุด ๗ คน และควรจัดหาอุปกรณ์การทำงานที่มีคุณภาพ มีจำนวน ๕ คน

๔.๔.๒ ข้อคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในด้านวิริยะ

จากคำถามปลายเปิดของแบบสอบถามบุคลากรส่วนมากระบุปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในด้านวิริยะ ตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๖ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในด้านวิริยะ

ลำดับ	ปัญหา/อุปสรรค	ความถี่
๑	ปัญหาการขาดแรงจูงใจที่ดีในการทำงาน	๑๒
๒	ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน	๗
๓	ปัญหาความยากลำบากจากการทำงาน	๓

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่าบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปางมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในด้านวิริยะ คือปัญหาปัญหาการขาดแรงจูงใจที่ดีในการทำงาน มากที่สุด ๑๒ คน รองลงมา เป็นปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ๗ คน และ ปัญหาความยากลำบากจากการทำงานมีน้อยที่สุด มีจำนวน ๓ คน

ตารางที่ ๔.๑๗ ความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในด้านวิริยะ

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
-------	------------	---------

๑	การสร้างแรงจูงใจที่ดีในการทำงาน	๑๐
๒	การเพิ่มจำนวนแรงงานให้มากขึ้น	๗
๓	การสร้างกำลังใจที่ดีเมื่อเจอปัญหากับงานที่ยากลำบาก	๓

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่าบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปางมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในด้านวิธีะ คือ การสร้างแรงจูงใจที่ดีในการทำงาน มากที่สุด ๑๐ คน รองลงมา การเพิ่มจำนวนแรงงานให้มากขึ้น มีจำนวน ๗ คนและน้อยที่สุด การสร้างกำลังใจที่ดีเมื่อเจอปัญหากับงานที่ยากลำบาก จำนวน ๓ คน

๔.๔.๓ ข้อคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในด้านจิตตะ

จากคำถามปลายเปิดของแบบสอบถามบุคลากรส่วนมากระบุปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในด้านจิตตะ ตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๘ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในด้านจิตตะ

ลำดับ	ปัญหา/อุปสรรค	ความถี่
๑	ปัญหาการไม่เอาใจใส่หรือให้ความทุ่มเทกับงานที่ทำ	๕
๒	ปัญหาการไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย	๒

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่าบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปางมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในด้านจิตตะ คือปัญหาการไม่เอาใจใส่หรือให้ความทุ่มเทกับงานที่ทำ มากที่สุด ๕ คน และปัญหาการไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ๒ คน

ตารางที่ ๔.๑๙ ความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในด้านจิตตะ

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
-------	------------	---------

๑	คนงานควรมีจิตสำนึกที่ดีในการทำงานให้มากขึ้น	๕
๒	ควรมีการตรวจงานเมื่อทำงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว	๒

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่าบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปางมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในด้านจิตตะ คือคนงานควรมีจิตสำนึกที่ดีในการทำงานให้มากขึ้น มากที่สุด ๕ คน และ ควรมีการตรวจงานเมื่อทำงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว มีจำนวน ๒ คน

๔.๔.๔ ข้อคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขต
ลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในด้านวิมังสา

จากคำถามปลายเปิดของแบบสอบถามบุคลากรส่วนมากระบุปัญหา อุปสรรค
และข้อเสนอแนะของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุง
ทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในด้านวิมังสา
ตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยดังนี้

ตารางที่ ๔.๒๐ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
ตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่าง
โยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในด้านวิมังสา

ลำดับ	ปัญหา/อุปสรรค	ความถี่
๑	ปัญหาการไม่สามารถคิดนอกกรอบจากขั้นตอนการทำงาน ต่างๆ ได้	๗
๒	ปัญหางานต่างๆ ไม่ส่งเสริมให้มีการใช้ปัญญาในการพิจารณา งานที่ทำ	๒

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่าบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปางมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหา
อุปสรรค ในด้านวิมังสา คือปัญหาการไม่สามารถคิดนอกกรอบจากขั้นตอนการทำงานต่างๆ ได้
มากที่สุด ๗ คน และปัญหางานต่างๆ ไม่ส่งเสริมให้มีการใช้ปัญญาในการพิจารณางานที่ทำ ๒ คน

ตารางที่ ๔.๒๑ ความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
ตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่าง
โยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในด้านวิมังสา

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
-------	------------	---------

๑	ควรมีการตั้งคณะทำงานที่สามารถตัดสินการทำงานต่างๆ ที่นอกเหนือจากขั้นตอนปกติได้	๗
๒	ควรเปิดโอกาสให้คนงานได้คิดวิธีการทำงานที่เหมาะสมกับสถานการณ์	๒

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่าบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปางมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในด้านวิมังสา คือควรมีการตั้งคณะทำงานที่สามารถตัดสินการทำงานต่างๆ ที่นอกเหนือจากขั้นตอนปกติได้ มากที่สุด ๗ คน และ ควรเปิดโอกาสให้คนงานได้คิดวิธีการทำงานที่เหมาะสมกับสถานการณ์ มีจำนวน ๒ คน

๔.๕ แนวทางในการสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากร กองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย

ข้อมูลที่น่าเสนอได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจำนวน ๘ รูป/คน

ผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย

๑) พระครูไพศาลธรรมานุสิฐ	รองเจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูน
๒) นายรังสรรค์ แดงเลี่ยน	สารวัตรงานเทคนิคบำรุงทาง
๓) นายยุทธพงษ์ อุ่นกอง	สารวัตรแขวงบำรุงทางอุตรดิตถ์
๔) นายวิสิทธิ์ ศรีกาญจน์	สารวัตรแขวงบำรุงทางเด่นชัย
๕) นายยุทธกิจ ครุฑาโรจน์	สารวัตรแขวงบำรุงทางลำปาง
๖) นายรังสรรค์ เปลี่ยนเฉย	สารวัตรแขวงบำรุงทางลำพูน
๗) นายประยงค์ นวลลำภู	ผู้ช่วยสารวัตรแขวงบำรุงทางลำปาง
๘) นายอำพันธ์ พิเศษสิทธิ์	ผู้ช่วยสารวัตรแขวงบำรุงทางลำพูน

ผลการวิจัยพบว่า

๑) แนวทางในการสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากร กองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ด้านฉันทะ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การมีใจรักในการปฏิบัติงาน

อย่างสม่ำเสมอ มีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานนั้นๆ ด้วยความรู้สึกที่ดีต่องาน เพื่อให้งานต่างๆ มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ ซึ่งความพอใจในงานที่ทำนั้นเป็นการสร้างความสำเร็จในเบื้องต้น เพราะมีความชอบที่จะทำงานนั้นๆ เป็นเบื้องต้นก่อน การทำงานต่างๆ จึงจะมีความสำเร็จได้ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“...การมีใจรักในการทำงานนั้นๆ และสม่ำเสมอด้วย คือขอให้มีความตั้งใจแน่วแน่ ก็จะประสบความสำเร็จในเรื่องนั้นๆ ได้ ด้วยความมุ่งมั่น ไม่ท้อถอย ย่อมมีหนทางนำเราไปสู่ความสำเร็จได้เสมอ...”^๑

จากคำกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่า การทำงานต่างๆ ต้องมีใจรักในงานที่ทำนั้นๆ มีความตั้งใจที่แน่วแน่ที่จะทำงานต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จ มีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อต่องานต่างๆ ไม่ว่าจะหนักหนาสาหัสมากเพียงใดก็ตาม งานต่างๆ ก็จะสามารถสำเร็จได้ แต่หากไม่มีความรักความชอบในงานที่ทำแล้วนั้น งานก็จะไม่สำเร็จ แต่ถึงอย่างไรก็ตามก็ต้องพยายามปรับเปลี่ยนแนวทางในการทำงานเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“...ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความชอบหรือความพอใจในการทำงานนั้นๆ และปฏิบัติตามกฎระเบียบขั้นตอนการทำงาน ถ้าผู้ปฏิบัติงานมีความชอบในงานที่ทำอยู่ ผลงานก็จะออกมาดีเอง แต่หากไม่มีทางที่จะชอบไปทั้งหมด ก็ต้องพยายามปรับเปลี่ยนแนวทางการทำงานให้เข้ากับงานที่ทำอยู่ให้ได้...”^๒

จากคำกล่าวนี้นี้ สะท้อนให้เห็นว่า การทำงานต่างๆ ต้องมีความชอบหรือความรักในงานที่ทำ แต่หากไม่พึงพอใจต่องานที่ทำเท่าใดนัก ก็ต้องปรับแนวทางในการทำงานของตนให้เข้ากับสภาพงาน ที่ทำอยู่ให้ได้ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพและสามารถทำให้งานสำเร็จลงได้

กล่าวโดยสรุปแล้ว การประยุกต์ใช้หลักฉันทะในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานนั้น เป็นการสร้างความรัก ความพึงพอใจให้เกิดขึ้นกับการทำงาน มีความตั้งใจที่แน่วแน่ในการทำงาน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ มีความมุ่งมั่น ไม่ท้อถอย ทำงานด้วยความชอบในงานที่ทำนั้นๆ

๒) แนวทางในการสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากร กองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ด้านวินัยะ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ มุ่งมั่น ทุ่มเท ใฝ่กับการทำงาน ทั้งกายและใจ ไม่ท้อถอยต่อปัญหาต่างๆ ในการทำงาน เพียรพยายามที่จะเรียนรู้การปฏิบัติงาน และการแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น สร้างความหวังที่จะเอาชนะปัญหาต่างๆ เพื่อสร้าง

^๑สัมภาษณ์ นายยุทธพงษ์ อุ่นกอง, สารวัตรแขวงบำรุงทางอุตรดิตถ์, ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

^๒สัมภาษณ์ นายยุทธกิจ ครุฑาโรจน์, สารวัตรแขวงบำรุงทางลำปาง, ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗.

กำลังใจที่ดีในการทำงาน การทำงานด้วยความวิริยะตั้งใจจริงนั้นย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จของงานงานใดก็ตาม หากไม่มีความเพียรพยายามแล้ว งานนั้นๆ ก็จะไม่ประสบความสำเร็จ ถึงแม้ว่าปัจจัยส่งเสริมต่างๆ จะพร้อมสมบูรณ์ แต่หากขาดซึ่งความเพียรพยายามแล้ว งานก็จะไม่สำเร็จ หากเกิดปัญหาใดๆ ในการทำงานเกิดขึ้นก็ต้องเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหานั้นๆ ด้วยสติปัญญาของตนเองก่อน เพียรพยายามในการทำงานเพื่อให้งานนั้นๆ ประสบความสำเร็จ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“...การมุ่งแก้ไขปัญหาในการทำงานด้วยจิตใจที่มุ่งมั่น มีความพยายาม ไม่ท้อถอยต่อปัญหาต่างๆ ต้องหาแนวทางแก้ไขให้ได้ทุกวิธี อาย่ยอมแพ้ ความสำเร็จสร้างได้ไม่ยากถ้ามีความพยายาม...”^๓

และ “...ความพยายามเป็นบ่อเกิดแห่งความสำเร็จ กิจการงานใดก็ตามหากไม่พากเพียรแล้ว ความสำเร็จก็จะไม่เกิดขึ้นอย่างแน่นอน อันนี้เป็นความจริงที่สังเกตได้ หากไม่พยายามทำก็ไม่สำเร็จ ดังนั้น ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น...”^๔

จากคำกล่าวนี้ สะท้อนให้เห็นว่า การทำงานใดๆ ก็ตาม ต้องอาศัยความพากเพียร ความวิริยะอุตสาหะในการทำงาน มีความมุ่งมั่น พุ่งเททั้งแรงกายและแรงใจในการทำงาน เมื่อเกิดปัญหาใดๆ ขึ้นก็พร้อมที่จะเผชิญและแก้ปัญหานั้นๆ ให้ลุล่วงไปได้ ความพยายามจึงเป็นหนทางนำไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจการต่างๆ อย่างแท้จริง

กล่าวโดยสรุปแล้ว การประยุกต์ใช้หลักวิริยะในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานนั้น เป็นการทำงานด้วยความมุ่งมั่น อุตสาหะ เพียรพยายามในการทำงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จ ไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำงาน รวมถึงพากเพียรพยายามในการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นอย่างรอบคอบ

๓) แนวทางในการสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากร กองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ด้านจิตตะ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ความเอาใจใส่ต่องานที่ทำอย่างแท้จริง มีความรับผิดชอบกับงานที่ทำอย่างตั้งใจจริง มีความรอบคอบในการปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้มีความสำคัญกับงานที่ทำและผู้ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ สร้างความพึงพอใจและแรงจูงใจที่ดีในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การทำงานนั้นๆ มีประสิทธิภาพ ความรับผิดชอบต่องานที่ทำ

^๓สัมภาษณ์ นายวิสิทธิ์ ศรีกาญจน์, สารวัตรแขวงบำรุงทางเด่นชัย, ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๗.

^๔สัมภาษณ์ พระครูไพศาลธรรมานุสิฐ, รองเจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูน, ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในทุกๆ ขั้นตอน การเอาใจใส่งานที่ทำในทุกรายละเอียดจึงเป็นสิ่งที่ทำให้ผลงานที่ออกมามีประสิทธิภาพ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“...เราต้องเอาใจใส่กับงานที่ทำให้มาก ไม่ใช่ทำไปเพราะเป็นหน้าที่ที่ต้องทำเท่านั้นคือเราต้องใส่ใจให้มากกว่านี้ คือมีความรับผิดชอบสูง งานใดๆ ก็ตามที่ถูก เอาใจใส่ ผลงานที่ออกมาย่อมออกมาดี มีประสิทธิภาพ...”^๕

จากคำกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่า การทำงานใดๆ ก็ตามจะต้องมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่องานที่ทำ เพื่อให้งานที่ได้นั้นมีประสิทธิภาพสูงสุด และโดยเฉพาะการทำงานของกรรณไฟที่ต้องให้บริการด้านการขนส่งมวลชน ความปลอดภัยในการเดินทางของประชาชนจึงเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญและมองข้ามไม่ได้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“...ในภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบสูง การทำหน้าที่ด้านความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนต้องมีความเอาใจใส่และรอบคอบในการปฏิบัติงานเป็นอย่างสูงกว่าปกติ ย่อมมองข้ามปัญหาแม้เพียงเล็กน้อย ซึ่งถ้าปล่อยไว้อาจเป็นภัยรุนแรงได้ ต้องมีการติดตามข่าวสารภัยธรรมชาติอย่างใกล้ชิดหรือเตรียมการป้องกันไว้ก่อน ดีกว่าการแก้ไขภายหลังเสมอ...”^๖

จากคำกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่า การเอาใจใส่ต่องานที่ทำนั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง การมองข้ามปัญหาแม้เพียงเล็กน้อยอาจนำมาซึ่งความเสียหายอันใหญ่หลวงได้ และการป้องกันเหตุต่างๆ ก่อน ย่อมดีกว่าการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว

กล่าวโดยสรุปแล้ว การประยุกต์ใช้หลักจิตตะในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานนั้น เป็นการเอาใจใส่กับงานที่ทำอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ มีความรับผิดชอบในงานที่ทำ ด้วยสำนึกที่ว่าจะต้องทำให้ประสบความสำเร็จตามแผนงาน มีความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่อาจเกิดขึ้นด้วยจิตใจที่มั่นคงและไม่หวั่นไหวต่อปัญหาต่างๆ เท่านั้น

๔) แนวทางในการสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากร กองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ด้านวิมังสา

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ใช้สติในการพิจารณาการทำงานในขั้นตอนต่างๆ อย่างละเอียดถี่ถ้วน เมื่อมีปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นก็ใช้สติปัญญาพิจารณาแก้ไขปัญหาดังกล่าว การตัดสินใจในการทำงานใดๆ ต้องขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ของสภาพงานและปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยการใช้ปัญญาในการพิจารณาไตร่ตรองให้ละเอียด

^๕สัมภาษณ์ นายอำพันธ์ พิเศษสิทธิ์, ผู้ช่วยสารวัตรแขวงบำรุงทางลำพูน, ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๗.

^๖สัมภาษณ์ นายรังสรรค์ เปลียนเฉย, สารวัตรแขวงบำรุงทางลำพูน, ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๗.

รอบคอบ แนวทางใดที่เห็นว่ามีเหมาะสมจึงเลือกแนวทางนั้นในการทำงานหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“...ความรับผิดชอบในงานต่างๆ นั้นต้องแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างรอบคอบเสมอ เพราะหากเราแก้ไขปัญหาไม่ตรงจุดก็อาจทำให้ปัญหาอื่นๆ ตามมาอีก หรือเกิดปัญหาที่หนักกว่าเดิม ฉะนั้น การแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้ดีนั้นต้องสติปัญญาพิจารณาถึงทั้งข้อดีและข้อเสียด้วยหรือคิดหาแนวทางแล้วเอามาเปรียบเทียบ อันไหนดีก็ทำไปตามแนวทางนั้น...”^๗

จากคำกล่าวนี้นสะท้อนให้เห็นว่า การใช้สติปัญญาในการทำงานหรือการแก้ไขปัญหาต่างๆ นั้นต้องทำอย่างรอบคอบ การแก้ปัญหาต่างๆ ต้องตรงจุดและครอบคลุมทุกปัญหา รวมไปถึงการพิจารณาถึงข้อดีและข้อเสียของแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ด้วยว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด แล้วจึงเลือกเอาแนวทางที่เหมาะสมนั้นมาทำงานหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อให้งานนั้นประสบความสำเร็จลุล่วงไปได้ ซึ่งการใช้สติปัญญาในการพิจารณางานต่างๆ ที่ทำนั้นเป็นการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพในการปฏิบัติงานด้วยเช่นกัน เพราะถือได้ว่าเป็นการเสริมสร้างการใช้ปัญญาในการพิจารณาไตร่ตรองการทำงานต่างๆ ตามขั้นตอน เพื่อให้การทำงานไม่เกิดความผิดพลาด ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญกล่าวไว้ว่า

“...ในการปฏิบัติงานทุกครั้งเมื่อพบปัญหาหรืออุปสรรคก็ต้องแก้ไขและหาแนวทางป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดเหตุขึ้นอีก การทำงานใดๆ ก็ตามนั้นต้องใช้สติปัญญาของตัวเองพิจารณาให้รอบคอบในทุกขั้นตอนของการทำงาน ข้อผิดพลาดต่างๆ จะได้ไม่เกิดขึ้น...”^๘

จากคำกล่าวนี้นสะท้อนให้เห็นว่า การทำงานใดๆ ก็ตามนั้นต้องพบเจอกับปัญหาและอุปสรรคอยู่เสมอ ต้องใช้สติปัญญาในการพิจารณาไตร่ตรองถึงสาเหตุว่าเกิดจากเหตุใดและหาแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดเหตุขึ้นอีก และการทำงานต้องใช้สติปัญญาในการพิจารณาไตร่ตรองในทุกขั้นตอนของการทำงาน เพื่อให้ผลงานที่ได้นั้นมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในที่สุด

กล่าวโดยสรุปแล้ว การประยุกต์ใช้หลักวิมิงสาในการปฏิบัติงานนั้น เป็นการทำงานด้วยความรอบคอบ หมั่นตรวจตราการทำงานอย่างละเอียดถี่ถ้วน ไม่มีความบกพร่องต่อหน้าที่การทำงาน เมื่อมีปัญหาใดๆ เกิดขึ้นก็รู้จักการใช้ปัญญาพิจารณาหาสาเหตุแล้วหาทางแก้ไขได้อย่างถูกต้อง

^๗ สัมภาษณ์ นายรังสรรค์ แดงเลี่ยน, สารวัตรงานเทคนิคบำรุงทาง, ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๗.

^๘ สัมภาษณ์ นายประยงค์ นวลล้าภู, ผู้ช่วยสารวัตรแขวงบำรุงทางลำปาง, ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๗.

๔.๖ ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากร กองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย โดยวิธีวิจัยแบบผสมผสาน

๔.๖.๑ ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากร กองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย โดยวิธีวิจัยแบบผสมผสาน ด้านฉันทะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ด้านฉันทะ ซึ่งหมายถึงความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งความพึงพอใจหรือความรักความชอบในการปฏิบัติงานนั้นเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของความสำเร็จในงานต่างๆ เพราะการมีความชอบในการปฏิบัติงานนั้นจะนำมาซึ่งความวิริยะอุตสาหะและความเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานที่ได้นั้นมีประสิทธิภาพสูงสุด

นอกจากนั้น ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในเรื่องของความเต็มใจปฏิบัติงานหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมาย (๔.๒๘ = มาก) และความปรารถนาจะปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ (๔.๒๒ = มาก) เป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงความรักในการทำงานที่มีซึ่งแสดงออกผ่านความเต็มใจที่จะปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับการปฏิบัติงานใดๆ ก็ตามที่ต้องมีความเต็มใจที่จะทำและปรารถนาที่จะให้งานที่ทำนั้นประสบความสำเร็จ การทำงานที่มีความเต็มใจและปรารถนาให้งานสำเร็จนั้นย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จได้ จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...การมีใจรักในการทำงาน และสม่ำเสมอ คือขอให้มีความตั้งใจแน่วแน่ ก็จะประสบความสำเร็จในเรื่องนั้นๆ ได้ ด้วยความมุ่งมั่น ไม่ท้อถอย ย่อมมีหนทางนำเราไปสู่ความสำเร็จได้เสมอ...”^๕

ในประเด็นเกี่ยวกับความเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบของการรถไฟ และประพฤติดนให้เป็นตัวอย่างที่ดีในหน่วยงาน (๔.๒๗ = มาก) เป็นสิ่งที่บ่งชี้ได้ว่า ผู้ปฏิบัติงานมีความพร้อมในการปฏิบัติงานตามระเบียบขั้นตอนต่างๆ ของการปฏิบัติงานอยู่เสมอซึ่งเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงความมีใจรักในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานที่ดียิ่งขึ้น งานที่ได้ก็จะประสบความสำเร็จในที่สุด จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความชอบหรือความพอใจในการทำงานนั้นๆ และปฏิบัติตามกฎระเบียบขั้นตอนการทำงาน ถ้าผู้ปฏิบัติงานมี

^๕สัมภาษณ์ นายยุทธพงษ์ อุ่นกอง, สารวัตรแขวงบำรุงทางอุตรดิตถ์, ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

ความชอบในงานที่ทำอยู่ ผลงานก็จะออกมาดี แต่หากไม่มีทางที่จะชอบไปทั้งหมด ก็ต้องพยายามปรับเปลี่ยนแนวทางการทำงานให้เข้ากับงานที่ทำอยู่ให้ได้...”^{๑๐}

๔.๖.๒ ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากร กองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทยโดยวิธีวิจัยแบบผสมผสาน ด้านวิริยะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ด้านวิริยะ ซึ่งหมายถึงความเพียรพยายาม ในการปฏิบัติงานซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่สุดในการปฏิบัติงานใดๆ ก็ตามที่ต้องอาศัยความพากเพียรความวิริยะอุตสาหะในการปฏิบัติงานให้มาก เพราะหากไม่มีความพากเพียรแล้วความสำเร็จของงานก็จะไม่เกิดขึ้น ความพากเพียรนั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากความมีใจรักในงานเป็นเบื้องต้น ความพากเพียรเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นได้จากจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบต่องานที่ทำอย่างเต็มความสามารถ และตระหนักถึงความสำเร็จที่จะเกิดขึ้นจากความพยายามนั้นๆ

นอกจากนั้น ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในเรื่องของท่านคิดและบอกตนเองเสมอว่าต้องปฏิบัติงานให้สำเร็จ (๔.๒๗ = มาก) เป็นสิ่งที่บ่งชี้ได้ว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักวิริยะนี้ได้รับการตระหนักรู้ในระดับหนึ่ง เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจด้วยตนเองเพื่อให้เกิดขึ้นกับการทำงาน เป็นการเสริมสร้างวิริยะ ความพากเพียรในการทำงานด้วย เพราะการสร้างกำลังใจที่ดีด้วยการบอกกับตัวเองอยู่เสมอว่า ต้องทำงานให้สำเร็จ เป็นการสร้างกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติงานและสร้างเป้าหมายในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุความสำเร็จต่างๆ ด้วย ซึ่งความสำเร็จนั้นย่อมเกิดขึ้นมาจากความพากเพียรพยายามในการปฏิบัติงาน จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...ความพยายามเป็นบ่อเกิดแห่งความสำเร็จ กิจกรรมงานใดก็ตามหากไม่พากเพียรแล้ว ความสำเร็จก็จะไม่เกิดขึ้นอย่างแน่นอน อันนี้เป็นความจริง ที่สังเกตได้ หากไม่พยายามทำก็ไม่สำเร็จ ดังนั้น ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น...”^{๑๑}

ในประเด็นเกี่ยวกับท่านมีความขยันและตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ (๔.๒๔ = มาก) เป็นสิ่งที่บ่งชี้ให้เห็นถึงความขยันและตั้งใจที่จะทำงานเพื่อให้เกิดความสำเร็จได้อย่างแท้จริง ซึ่งการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถนั้นเป็นการทำงานด้วยความวิริยะ อุตสาหะ พากเพียร ขยันทำงานเพื่อให้เกิดความสำเร็จกับงานนั้นๆ เมื่อมีปัญหาใดๆ เกิดขึ้นกับการปฏิบัติงาน ก็พร้อมและพยายามที่จะแก้ไข ไม่ท้อถอยหรือยอมแพ้กับปัญหาที่เกิดขึ้น ความสำเร็จก็จะเป็นผล

^{๑๐}สัมภาษณ์ นายยุทธกิจ ครุฑาโรจน์, สารวัตรแขวงบำรุงทางลำปาง, ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗.

^{๑๑}สัมภาษณ์ พระครูไพศาลธรรมานุสิฐ, รองเจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูน, ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗.

ในที่สุด จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...ต้องมุ่งแก้ไขปัญหาในการทำงานด้วยจิตใจที่มุ่งมั่น มีความพยายาม ไม่ท้อถอยต่อปัญหาต่างๆ ต้องหาแนวทางแก้ไขให้ได้ทุกวิธี อย่ายอมแพ้ ความสำเร็จสร้างได้ ไม่ยาก ถ้าพยายาม...”^{๑๒}

๔.๖.๓ ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากร กองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทยโดยวิธีวิจัยแบบผสมผสาน ด้านจิตตะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ด้านจิตตะ ซึ่งหมายถึงความเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน เป็นความตั้งใจในการปฏิบัติงานต่างๆ อย่างเต็มความสามารถทั้งกายและใจให้ความสำคัญกับงานที่ทำอย่างสม่ำเสมอ มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำและการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน การมีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติงานนั้นย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จ ได้เช่นกัน

นอกจากนั้น ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในเรื่องของท่านถือว่าความรับผิดชอบต่องานที่เป็นสิ่งจำเป็น (๔.๓๑ = มาก) เป็นสิ่งที่บ่งชี้ให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งถือได้ว่าเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการปฏิบัติงาน การรับผิดชอบในงานที่ทำสื่อให้เห็นถึงความตั้งใจในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการให้บริการของการรถไฟ ซึ่งถือว่าการบริการสาธารณะที่ต้องให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของผู้โดยสารเป็นสำคัญ การปฏิบัติงานใดๆ ก็ตามต้องคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นอันดับแรก จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...ในภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบสูง การทำหน้าที่ด้านความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนต้องมีความเอาใจใส่และรอบคอบในการปฏิบัติงานเป็นอย่างสูงกว่าปกติ อย่างมองข้ามปัญหาแม้เพียงเล็กน้อย ซึ่งถ้าปล่อยไว้อาจเป็นภัยรุนแรงได้ ต้องมีการติดตามข่าวสารภัยธรรมชาติอย่างใกล้ชิดหรือเตรียมการป้องกันไว้ก่อน ดีกว่าการแก้ไขภายหลังเสมอ...”^{๑๓}

ในประเด็นเกี่ยวกับท่านเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย(๔.๓๐ = มาก) เป็นสิ่งที่บ่งชี้ได้ว่า การปฏิบัติงานต่างๆ มีความเอาใจใส่ต่องานนั้นเป็นอย่างดี การเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมายนั้นเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นกับงานที่ทำได้ ซึ่งความเอาใจใส่นั้นไม่ได้เป็นการปฏิบัติงานที่ทำไปตามหน้าที่เท่านั้น แต่ต้องเป็นการเอาใจใส่ต่องานที่เกิดขึ้นมาจากความตั้งใจจริง มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำหรือได้รับมอบหมาย ซึ่งจะทำให้งานนั้นๆ

^{๑๒}สัมภาษณ์ นายวิสิทธิ์ ศรีกาญจน์, สารวัตรแขวงบำรุงทางเด่นชัย, ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๗.

^{๑๓}สัมภาษณ์, นายรังสรรค์ เปลี่ยนเฉย, สารวัตรแขวงบำรุงทางลำพูน, ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๗.

ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...เราต้องเอาใจใส่กับงานที่ทำให้มาก ไม่ใช่ทำไปเพราะเป็นหน้าที่ที่ต้องทำเท่านั้น คือเราต้องใส่ใจให้มากกว่านี้ คือมีความรับผิดชอบสูง งานใดๆ ก็ตามที่ถูกเอาใจใส่ ผลงานที่ออกมาย่อมออกมาดี มีประสิทธิภาพ...”^{๑๔}

๔.๖.๔ ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากร กองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทยโดยวิธีวิจัยแบบผสมผสาน ด้านวิมังสา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ด้านวิมังสา ซึ่งหมายถึง การพิจารณาไตร่ตรองโดยใช้สติปัญญาในการปฏิบัติงาน เป็นสิ่งสำคัญในขั้นตอนสุดท้ายของการปฏิบัติงานการปฏิบัติงานใดๆ ก็ตามต้องใช้ปัญญาในการพิจารณาไตร่ตรองว่าได้ทำไปตามขั้นตอนต่างๆ อย่างรอบคอบหรือไม่ มีการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างตรงจุดหรือไม่ คอยตรวจสอบข้อผิดพลาดอันเกิดจากการทำงานและสามารถแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้ปัญญาพิจารณาไตร่ตรองงานที่ทำนั้นถือได้ว่าเป็นการเสริมสร้างความรอบคอบในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

นอกจากนั้น ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ในเรื่องของเมื่อพบข้อบกพร่องหรือผิดวัตถุประสงค์ ท่านรีบจัดการแก้ไขและปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้ตรงตามวัตถุประสงค์ (๔.๐๓ = มาก) เป็นสิ่งที่บ่งชี้ได้ว่าการปฏิบัติงานนั้นมีการใช้สติปัญญาเพื่อค้นหาจุดบกพร่องของการทำงานเป็นอย่างดี มีการคิดหาวิธีการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงทีและแก้ไขปัญหาได้ตรงกับสาเหตุที่เกิดขึ้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลให้การปฏิบัติงานในขั้นตอนต่อไปมีประสิทธิภาพด้วย ซึ่งการใช้ปัญญาพิจารณาไตร่ตรองถึงปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นจะทำให้พบแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้ ซึ่งแนวทางนั้นอาจมีทั้งข้อดีและข้อเสีย จึงต้องใช้สติปัญญาในการพิจารณาเลือกแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาต่อไป จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...ความรับผิดชอบในงานต่างๆ นั้นต้องแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างรอบคอบเสมอ เพราะหากเราแก้ไขปัญหาไม่ตรงจุดก็อาจทำให้ปัญหาอื่นๆ ตามมาอีกได้ หรือเกิดปัญหาที่หนักกว่าเดิมอีก ฉะนั้น การแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้ดีนั้นต้องสติปัญญาพิจารณาถึงทั้งข้อดีและข้อเสียด้วย หรือคิดหาแนวทางแล้วเอามาเปรียบเทียบกัน อันไหนดีก็ทำไปตามแนวทางนั้น...”^{๑๕}

ในประเด็นเกี่ยวกับท่านหมั่นตรวจสอบ ค้นหาข้อบกพร่องหรืออุปสรรคขัดข้องในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ (๓.๙๗ = มาก) เป็นสิ่งที่บ่งชี้ได้ว่าการปฏิบัติงานมีการใช้สติปัญญา

^{๑๔}สัมภาษณ์ นายอำพันธ์ พิเศษสิทธิ์, ผู้ช่วยสารวัตรแขวงบำรุงทางลำพูน, ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๗.

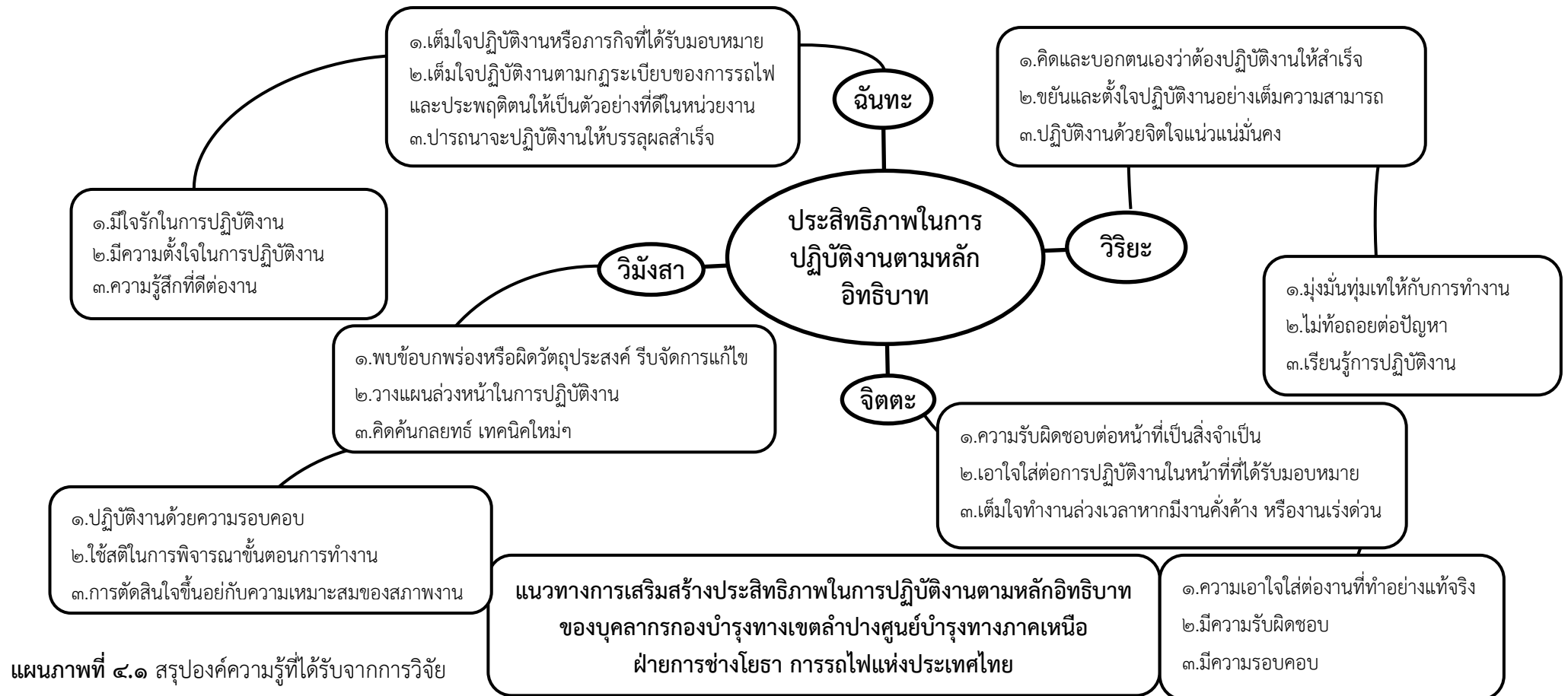
^{๑๕}สัมภาษณ์ นายรังสรรค์ แดงเลี่ยน, สารวัตรงานเทคนิคบำรุงทาง, ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๗.

ในการตรวจสอบหาข้อบกพร่องหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ เพราะหากไม่มีการใช้สติปัญญาพิจารณาตรวจสอบแล้วก็อาจไม่พบกับปัญหาหรืออุปสรรคที่แท้จริงได้ ซึ่งปัญหานั้นๆ อาจคงอยู่เพียงแต่ไม่ทราบถึงได้ แต่หากมีการใช้สติปัญญาพิจารณาแล้วนั้นก็ทำให้ทราบถึงปัญหาและสาเหตุแห่งปัญหานั้นได้ และสามารถที่จะแก้ไขปัญหได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลที่ว่า “...ในการปฏิบัติงานทุกครั้งเมื่อพบปัญหาหรืออุปสรรคก็ต้องแก้ไข และหาแนวทางป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดเหตุขึ้นอีก การทำงานใดๆ ก็ตามนั้นต้องใช้สติปัญญาของตัวเองพิจารณาให้รอบคอบในทุกขั้นตอนของการทำงาน ข้อผิดพลาดต่างๆ จะได้ไม่เกิดขึ้น...”^{๑๖}

^{๑๖} สัมภาษณ์ นายประยงค์ นวลคำภู, ผู้ช่วยสารวัตรแขวงบำรุงทางลำปาง, ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๗.

๔.๗ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทย ด้วยวิธีวิจัยแบบผสมผสานอย่างเท่าเทียม (Mixed Research Methods)

แผนภาพที่ ๔.๑ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๑ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย สามารถสรุปได้ว่าประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นการบ่งชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทในการปฏิบัติงานด้วย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีในการปฏิบัติงาน ซึ่งหลักอิทธิบาทนั้นมี ๔ ประการ ได้แก่ ฉันทะ ความชอบพอใจ วิริยะ ความพากเพียรอดสาหัส จิตตะ ความตั้งใจจริง และวิมังสา การใช้ปัญญาพิจารณาไตร่ตรอง ซึ่งหลักอิทธิบาทนี้ เป็นหลักแห่งการปฏิบัติงานโดยตรง เพื่อเสริมสร้างให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรกองบำรุงทางเขตลำปาง ศูนย์บำรุงทางภาคเหนือ ฝ่ายการช่างโยธา การรถไฟแห่งประเทศไทยจากการวิจัยแล้ว สามารถบ่งบอกได้ถึงแนวทางในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานได้ ดังแผนภาพที่ ๔.๑ อันได้แก่

ด้านฉันทะ ความรักความพอใจในงานที่ทำ ซึ่งเป็นการสร้างความพึงพอใจให้กับงานที่เราปฏิบัติหน้าที่อยู่นั้น เพื่อให้เกิดความรู้สึกว่างานนี้มีความสำคัญทั้งกับเราและผู้อื่นด้วย โดยเฉพาะงานของการรถไฟ ที่จะต้องอาศัยความปลอดภัยของผู้โดยสารเป็นหลัก การปฏิบัติงานใดๆ จะต้องอาศัยความมีใจรักในหน้าที่งานที่ทำ เนื่องด้วยการปฏิบัติงานต่างๆ ของการรถไฟ โดยเฉพาะกองบำรุงทางนั้นเป็นงานขั้นพื้นฐานของการรถไฟ เพราะเป็นการซ่อมแซม ปรับปรุงทางรถไฟที่ชำรุดหรืออาจได้รับความเสียหายใดๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นจากภัยธรรมชาติ ซึ่งเป็นสิ่งจะมองข้ามปัญหาแม้เพียงเล็กน้อยไปไม่ได้ เพราะการเดินทางของผู้โดยสารที่ปลอดภัยนั้นขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการทำงาน ความมีใจรักในงานที่ทำย่อมส่งผลให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เกิดความตระหนักว่าความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดูแล หากการเดินทางไม่มีความปลอดภัยอันเนื่องมาจากทางรถไฟที่เสียหายหรือชำรุดนั้น ก็อาจก่อให้เกิดอันตรายได้ ซึ่งความมีใจรักในงานที่ทำตามหลักฉันทะนี้ จะเป็นการเสริมสร้างความตระหนักในความปลอดภัยในการเดินทางของผู้โดยสารได้เป็นอย่างดี เมื่อมีความรักความพอใจในงานที่ทำแล้วนั้น

วิริยะ หรือความพากเพียร ความขยันในการทำงานก็จะเกิดขึ้นตามมา ความพากเพียรในการทำงานนี้เป็นส่วนสำคัญที่สุดของการทำงาน หากว่ามีเพียงแต่ใจรักในการทำงาน แต่ยังไม่ลงมือทำ หรือทำด้วยความไม่เต็มใจหรือไม่พากเพียรพยายามทำให้สำเร็จแล้วนั้น การปฏิบัติงานใดๆ ก็จะไม่มีความสำเร็จเกิดขึ้น ดังคำสุภาษิตไทยที่ว่า ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น ความพยายามจึงเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะงานด้านการบำรุงทางของการรถไฟนี้ จะต้องอาศัยความเพียรพยายาม ความมานะบากบั่นในการทำงาน เพราะการปฏิบัติงานในทุกขั้นตอนต้องทำด้วยความยากลำบาก ทำงานท่ามกลางแดดอันร้อนจัด และต้องทำ

ด้วยความเร่งรีบเพื่อให้ทันต่อการเดินทางของผู้โดยสาร แม้จะมีปัญหาอุปสรรคใดๆ เกิดขึ้นก็ตาม การปฏิบัติงานก็ต้องดำเนินไปอย่างไม่หยุดยั้ง ยิ่งหากเป็นกรณีภัยธรรมชาติที่ทำให้รางเกิดชำรุดเสียหายก็ยิ่งต้องเร่งดำเนินการซ่อมแซมให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ความเพียรพยายามในการทำงานต่างๆ จึงต้องเกิดขึ้นจากจิตใจที่มั่นคง ไม่ย่อท้อ ไม่ยอมแพ้ต่อปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น กิจการใดก็ตามที่มีความพยายามในการทำเช่นนั้น ย่อมประสบความสำเร็จไปแล้วกว่าครึ่ง แต่หากกิจการงานใดไม่ลงมือทำและไม่มี ความพยายามที่จะทำ ความสำเร็จย่อมไม่เกิดขึ้น

ในด้านจิตตะ ความเอาใจใส่ต่องานที่ทำ ความตั้งใจจริง แน่วแน่ในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งจำเป็นเช่นกันสำหรับการปฏิบัติงาน ความเอาใจใส่ในงานที่ทำนี้เป็นการบ่งบอกถึงความรอบคอบในการทำงาน คอยใส่ใจในทุกรายละเอียดของการทำงาน หากมีปัญหาใดๆ เกิดขึ้นก็สามารถที่จะแก้ไขได้อย่างตรงตามสาเหตุของปัญหา ด้วยเพราะความเอาใจใส่อยู่เสมอกับงานที่ทำจึงสามารถพบปัญหาและสาเหตุต่างๆ ได้ การปฏิบัติงานใดๆ ก็ตามที่มีความเอาใจใส่ในงานที่ทำย่อมเป็นที่มาแห่งความสำเร็จของงานและควมมีประสิทธิภาพของงานได้ เพราะความเอาใจใส่นั้นเป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติงานมีความตั้งใจแน่วแน่กับการปฏิบัติงานในทุกขั้นตอน การปฏิบัติงานด้วยการอาศัยหลักจิตตะนี้ทำให้ผลงานที่ออกมานั้นมีประสิทธิภาพอย่างที่สุด

หลักจิตตะนี้ มีความเชื่อมโยงกันกับหลักวิมังสา ในแง่ของการใช้สติปัญญาพิจารณางานที่ทำอยู่เสมอ เมื่อมีปัญหาอุปสรรคใดๆ เกิดขึ้นย่อมสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้ลุล่วงไปได้ หลักวิมังสาเป็นหลักแห่งการใช้ปัญญาในการพิจารณาสอดส่องงานที่ทำอยู่ว่ามีความบกพร่องในสิ่งใดหรือขั้นตอนใดหรือไม่ เมื่อมีความบกพร่องเกิดขึ้น ก็จะใช้สติปัญญาในการพิจารณาถึงสาเหตุแห่งปัญหานั้น เมื่อพบสาเหตุแห่งปัญหาแล้วก็จะใช้สติปัญญาพิจารณาต่อไปอีกว่าจะหาแนวทางในการแก้ไขปัญหายังไง ใช้สติปัญญา ในการหาแนวทางและพิจารณาทางเลือกที่อาจมีหลากหลายแล้วจึงเลือกแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้นที่ดีที่สุด เพื่อให้การแก้ไขปัญหามีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากที่สุด การใช้สติปัญญาพิจารณาการทำงานนั้นเป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีอยู่เสมอขณะปฏิบัติงาน รู้จักคิดพิจารณาไตร่ตรองให้ดีก่อนว่าการทำงานในขั้นตอนนี้จะต้องทำอะไรบ้าง เมื่อทำไปแล้วจะมีปัญหาอุปสรรคใดๆ เกิดขึ้นบ้าง เมื่อเกิดมีขึ้นแล้วจะหาแนวทางในการแก้ไขอย่างไร และจะทำอย่างไรให้งานที่ทำอยู่นั้นประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด การอาศัยปัญญาในการพิจารณาไตร่ตรอง จึงเป็นแนวทางที่ดีที่สุดในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงานตามหลักอิทธิบาทนี้

กล่าวโดยสรุปแล้ว หลักอิทธิบาทธรรมนี้เป็นหลักแห่งการปฏิบัติงานโดยตรง บุคลากรที่พึงปรารถนาความเจริญก้าวหน้าในการทำงานย่อมรู้จักประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมนี้ในการทำงาน เพื่อให้การทำงานนั้นๆ มีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ หลักอิทธิบาทธรรมนี้มีความเกี่ยวเนื่อง สัมพันธ์กัน และแต่ละอย่างมีหน้าที่เฉพาะของตน เป็นเหตุเป็นผลเกี่ยวพันกัน กล่าวคือ

เมื่อมี ฉันทะคือความยินดีความรักในกิจหรืองานที่กระทำ ย่อมทำให้เกิด วิริยะ ความเพียรความพยายามในกิจหรืองานนั้น เมื่อมีความเพียรเกิดขึ้นจึงย่อมต้องเกิด จิตตะ ความฝักใฝ่ ความสนใจหรือเอาใจใส่ต่อสิ่งนั้น เมื่อฝักใฝ่ใส่ใจย่อมเกิด วิมังสา การสอดส่องหรือพิจารณาในสิ่งนั้นอย่างหาเหตุหาผลหรือก่อปรด้วยปัญญานั้นเอง อิทธิบาทธรรม จึงเป็นคุณอันพิเศษที่เกื้อหนุนให้ประสบความสำเร็จในกิจหรืองานต่างๆได้ เป็นอย่างดี